

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>ІЗ Туризм та рекреація</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Історії України та філософії</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.іст.н., проф. Левчук Костянтин Іванович
Контактна інформація лектора (e-mail)	ki_levchuk@i.ua , ki_levchuk@ukr.nrt

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Соціологія» є вибірковою компонентою ОПШ Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з такої дисципліни: «Філософія», «Історія України», « Загальні правові засади та академічна доброчесність».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Аграрна політика та земельні відносини».

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціологія» займає чільне місце в системі підготовки висококваліфікованих спеціалістів для всіх сфер суспільного життя. Вивчення зазначеного курсу передбачає опанування достатнім рівнем знань про сутність суспільного й політичного життя, політичних відносин і процесів. Результатом є вміння студентів орієнтуватися в основних політичних та соціологічних школах, концепціях, процесах міжнародного політичного життя, геополітичній обстановці та дозволяє краще зрозуміти місце, роль і статус України в сучасному світі.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Соціологія» є отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – опанування достатнім

рівнем знань про суспільство, уявленнь про політику, владні процеси та історію українського державотворення, вихованні майбутніх фахівців як свідомих громадян України, розвиток у них почуття патріотизму та глибоких морально-етичних переконань.

Завдання вивчення дисципліни

Сприяти формуванню у студентів необхідних навичок й вмінь та застосовувати принципи сучасного соціально-політичного мислення до аналізу і пошуку відповідей на політичні питання та проблеми, які постають перед суспільством, а в майбутньому брати активну участь у вирішенні сучасних проблем українського суспільства на його шляху до демократії і прогресу.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Соціологія як наука. Соціологія політики	2	2	7
2.	Основні віхи світової соціологічної думки	2	2	7
3.	Розвиток соціально-політичної думки в Україні	2	2	7
4.	Суспільство як соціальна система	2	2	7
5.	Соціум та влада	2	2	7
6.	Соціальні інститути та політичні системи	2	2	7
7.	Держава як соціальний інститут	2	2	8
8.	Соціологія політичної діяльності	2	2	8
9.	Соціологія культури. Політична культура	2	2	8
10.	Політична еліта і лідерство	2	2	8
11.	Соціальні конфлікти	2	2	8
12.	Соціально-економічні аспекти глобальних проблем сучасності	2	2	8
	Разом	26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної

роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають

бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	26	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	26	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	24	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт і тестування	24	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вибірчий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>.
2. Закон України «Про політичні партії в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.
3. Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/317-19>.
4. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. 180 с.

6. Левчук К.І., Гунько І.В. Інноваційний потенціал університету в умовах постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика і досвід*. 2021. №12. С.12-18.
7. Левчук К.І. Політологія з основами соціології: навчальний посібник. Вінниця: ВЦ «Друк плюс», 2020. 174 с.
8. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
9. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні: аналітична доповідь. Київ : НІСД, 2017, 56 с. URL: http://ru.niss.gov.ua/content/articles/files/AD_GromSuspilstvo_pp1-56_press-25fe8.pdf.
10. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та 5інг.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с
10. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. Соціологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. 403 с.
11. Томахів В. Політологія. Навчальний посібник. Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.

Додаткова література

1. Аристотель. Політика / Пер. з англ. Передм. О. Кислюка. Київ: Основи, 2000. 239 с. URL: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>.
2. Вебер, Макс. Протестантська етика і дух капіталізму. Київ: Основи, 1994. 261 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbr.htm>.
3. Вебер, Макс. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Пер. з нім. О. Погорілий. Київ: Основи, 1998. 534 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbr.htm>.
4. Міхновський М.І. Самостійна Україна. Київ : Діокор, 2002. 80 с.
5. Ніколо Мак'явеллі. Державець URL: <https://www.rulit.me/books/derzhavec-read-548057-1.html>.
6. Писання преподобного Феодосія Печерського. URL: <http://litopys.org.ua/oldukr2/oldukr59.htm>.
7. Платон. Держава / Пер. з Англ. Д. Коваль. Київ: Основи, 2000. 355 с. URL: <http://litopys.org.ua/plato/plat.htm>.
8. Повість минулих літ. Літопис руський. URL: <http://litopys.org.ua/litop/lit01.htm>.
9. Руссо, Жан-Жак. Про суспільну угоду, або принципи політичного права / Пер. з фр. та ком. О. Хома. К: Port-Royal, 2001. 349 с. URL: <http://litopys.org.ua/rousseau/rous.htm>.
10. Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л. Історія політичної думки / Пер. з Англ. Київ: Основи, 1997. 838 с. URL: <http://litopys.org.ua/istpolit/ipd.htm>.
11. Списки «Книг буття українського народу» вилучені зі справ Кирило-Мефодіївського товариства. URL: <http://litopys.org.ua/rizne/kmt02.htm>.
12. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. Київ: Дніпро, 2001. Т. 2. Кн. 1. XVI ст./ Упор., передм., приміт. В. Шевчука. 560 с.
13. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. Київ: Дніпро,

Інформаційні ресурси

1. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ):

http://socrates.vsau.org/method/by2.php?card_id=17364

2. <http://socrates.vsau.org/repository/card.php?id=24887>

3. <https://textbooks.net.ua/content/category/40/91/46/>

4. <https://www.yakaboo.ua/knigi/uchebnaja-literatura-pedagogika/studentam-i-aspirantom/politologija.html>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	3
4	Виконання контрольної роботи	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15
7	Виконання самостійної роботи (індивідуального творчого завдання тощо)	2
8	Виконання контрольної роботи	5
	Всього за атестацію 2	30
9	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
10	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни